

Kademuren en assetmanagement

Kademuur bij Delfshaven, Rotterdam.

Denkend aan Holland zie ik de kades langzaam door oneindig onderhoud gaan...

Rijen ondenkbaar ijle ambtenaren als hoge pieten op de kade staan en in de publieke ruimte verzonken de niet gepakte kansen verloren gaan.

Vrij naar 'Herinnering aan Holland', Hendrik Marsman (1936).

Wie kent ze niet, de muren op de grens van land en water, veelal gefotografeerd tijdens een rondvaart over de gracht. In ons waterrijke land zijn kademuren waardevolle assets die toebehoren aan veel van onze gemeenten. Over de waarden die we toekennen aan onze kademuren verschillen de meningen per gemeente.

De kosten voor het herstel van een kademuur zijn vaak aanzienlijk terwijl het niet altijd duidelijk is welke baten een kademuur heeft. Door zowel de baten als de kosten van een kademuur te kennen is het mogelijk om een verantwoord besluit te nemen voor het restaureren of verbeteren van een kademuur. Dit geeft een breed draagvlak in de maatschappij. De beoordeling van een kade dient technisch inhoudelijk te gebeuren conform NEN 8700.

Voor inzicht in de kosten van de binnenstedelijke

kademuren is een eenduidige beheerstrategie samengevat in een handboek dat is samengesteld onder auspiciën van SBRCURnet. Het is specifiek gericht op de binnenstedelijke kademuren en biedt een handvat voor inspectie en beheer en onderhoud. Vervolgens is het platform Binnenstedelijke kademuren ontwikkeld wat primair bedoeld is voor beheerders van binnenstedelijke kademuren.

Door waarden toe te kennen aan een binnenstedelijke kademuur kan een evenwichtig besluit worden genomen voor de hele levensduur. Het ambitieniveau is

dat maatschappelijke, culturele, cultuurhistorische en ecologische waarden van de binnenstedelijke kademuur, gezien als bedrijfswaarden door gemeenten, meegenomen dienen te worden in euro's bij de besluitvorming. Op deze wijze geef je inzicht in de baten die toe te kennen zijn aan een binnenstedelijke kademuur.

Model

Onderzoek van de civieltechnische vakgroepen 'Hydraulic Engineering: Hydraulic Structures and Flood Risk' en Construction Management van de TU Delft, in samenwerking met adviesbureau Wagemaker, heeft een model opgeleverd dat de baten, die zijn toe te kennen aan de binnenstedelijke kademuren, inzichtelijk maakt en vertaalt in euro's. Hiermee is dit het eerste onderzoek op het gebied van binnenstedelijke kademuren dat niet alleen de kosten, maar ook de baten van het beheer en onderhoud identificeert en meeneemt in het prioriteren van beheerstrategieën.

Het model maakt gebruik van het Analytisch Hiërarchisch Proces (AHP), een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) en een risico-analyse. Het AHP rangschikt de beheerstrategieën op basis van kennis en ervaring van de betrokken actoren. Door de verschillende actoren een weging te geven, wordt de mening van alle betrokkenen meegenomen, waardoor een breed gedragen oplossing ontstaat.

In de MKBA worden de kosten en baten in beeld gebracht. De kosten van een kademuur bestaan onder andere uit de bouwkosten, onderhoudskosten en schadeposten. Baten zijn afhankelijk van de functies die een kademuur invult en kunnen zodoende worden onderverdeeld in onder meer opbrengsten uit belastingen, haven- en kadegelden, parkeergelden en baten voor de toeristische en recreatieve sector. Onder baten verstaat het model ook de niet uitgegeven kosten als gevolg van het voorkómen van ongevallen. Hiermee wordt een waarde gegeven aan veiligheid en gezondheid.

PLATFORM BIKA

Het Platform Binnenstedelijke Kademuren (BIKA, 42 leden sinds mei 2014) ondersteunt: samen met andere gemeenten, ingenieursbureaus en aannemers kennis en ervaringen uitwisselen, om ontwerp, realisatie en beheer en onderhoud van deze (soms eeuwenoude) constructies efficiënter te kunnen (laten) uitvoeren.

Nieuwsgierig naar de meerwaarde van het Platform BiKa voor uw gemeente? Ervaar het zelf en profiteer als Stadswerk-lid tot januari 2017 van een gratis lidmaatschap.

Stuur een email naar platformbika@sbrcurt.net of bel 015 303 50 00.

Middels een risico-analyse wordt inzichtelijk gemaakt wat het effect van de beheerstrategieën is op de risicoscore. Het verschil in de initiële risicoscore en de risicoscore na implementatie van de maatregel wordt gezien als de effectiviteit van de beheerstrategie.

Output

De *output* van het model is een overzicht van de beheerstrategieën in rangordes op het gebied van kennis en ervaring, kosten en baten, en risico's. Op basis van dit inzicht kunnen gemeenten een onderbouwde prioritering opstellen voor hun beheerstrategieën met betrekking tot binnenstedelijke kademuren. Ligt de nadruk op zekerheid en het minimaliseren van risico's? Dan wordt gelet op de rangorde qua risicoscores. Zijn er beperkte financiële mogelijkheden? Dan weegt de rangorde op het gebied van kosten en baten juist zwaarder. Zo vormt het model een standaard prioriteringstool die voor elke individuele gemeente op maat toegepast kan worden.

De bruikbaarheid is getoetst in een casus, die is uitgewerkt in het onderzoek. De uitkomst maakt niet alleen duidelijk welke kosten aan een kademuur toegeschreven kunnen worden, maar ook welke waarde een kademuur biedt voor de beheerders, bewoners en bezoekers van de binnenstad. ●

De auteurs zijn leden van Platform BIKA.